

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a opta)

28 octombrie 2009*

În cauza T-137/08,

BCS SpA, cu sediul în Milano (Italia), reprezentată de M. Franzosi, V. Jandoli și F. Santonocito, avocați,

reclamantă,

împotriva

Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), reprezentat de domnul D. Botis, în calitate de agent,

pârât,

* Limba de procedură: engleza.

cealaltă parte în procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs a OAPI, intervenientă în fața Tribunalului, fiind

Deere & Company, cu sediul în Wilmington, Delaware (Statele Unite), reprezentată de doamna J. Gray, solicitor, și de A. Tornato, avocat,

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziei Camerei a doua de recurs a OAPI din 16 ianuarie 2008 (cauza R 222/2007-2) privind o procedură de declarare a nulității între BCS SpA și Deere & Company,

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a opta),

compus din doamna M. E. Martins Ribeiro, președinte, și din domnii N. Wahl (raportor) și A. Dittrich, judecători,

grefier: domnul N. Rosner, administrator,

având în vedere cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 9 aprilie 2008,

având în vedere memoriul în răspuns al OAPI depus la grefa Tribunalului la 22 iulie 2008,

având în vedere memoriul în răspuns al intervenientei depus la grefa Tribunalului la 29 iulie 2008,

în urma ședinței din 11 martie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

- ¹ La 1 aprilie 1996, intervenienta, Deere & Company, a formulat la Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), în temeiul Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), cu modificările ulterioare [înlocuit de Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca comunitară (JO L 78, p. 1)], o cerere de înregistrare ca marcă comunitară a următorului semn:

- 2 Produsele pentru care a fost solicitată înregistrarea fac parte din clasele 7 și 12 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, astfel cum a fost revizuit și modificat, și corespund, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:

- clasa 7: „Mașini destinate muncii în agricultură și în silvicultură tractate, trase sau automobile”;
- clasa 12: „Mașini automobile destinate muncii în agricultură și în silvicultură, în special tractoare, tractoare mici, cultivatează cu motor și remorci”.

- 3 Culorile menționate în cererea de înregistrare au fost desemnate potrivit sistemului Munsell: 9.47 GY3.57/7.45 (verde) și 5.06 Y7.63/10.66 (galben). Descrierea precizează că „corpul autovehiculului este verde [și că] roțile sunt galbene”, astfel cum o ilustrează o imagine anexată la cerere și reprodusă mai jos:

- 4 La 20 noiembrie 2001, intervenienta a obținut înregistrarea acestei mărci (denumită în continuare „marca contestată”).

- 5 La 5 ianuarie 2004, reclamanta, BCS SpA, a depus o cerere de declarare a nulității cu privire la ansamblul produselor protejate prin înregistrarea mărcii contestate, în temeiul articolului 51 alineatul (1) litera (a) coroborat cu articolul 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 [devenite articolul 52 alineatul (1) litera (a) și articolul 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009], precum și în temeiul articolului 52 alineatul (1) litera (c) coroborat cu articolul 8 alineatul (4) din același regulament [devenite articolul 53 alineatul (1) litera (c) și articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 207/2009].
- 6 În susținerea cererii de declarare a nulității, reclamanta a invocat, în primul rând, faptul că marca contestată era lipsită de caracter distinctiv la data cererii de înregistrare și că dovada caracterului distinctiv dobândit prin utilizare, în sensul articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 207/2009], era insuficientă.
- 7 În al doilea rând, reclamanta a arătat că marca contestată a fost înregistrată în pofida existenței unei mărci italiene neînregistrate, care constă de asemenea într-o combinație a culorilor verde și galben. Aceasta a susținut că utilizarea acestei mărci înainte de 1996 pentru „mașini destinate muncii în agricultură, în special tractoare, tractoare mici, cultivate cu motor și remorci” în Belgia, în Danemarca, în Grecia, în Spania, în Franța, în Italia, în Țările de Jos, în Austria, în Portugalia și în Regatul Unit, îi conferea dreptul de a interzice utilizarea unei mărci mai recente.
- 8 Prin Decizia din 30 noiembrie 2006, divizia de anulare a OAPI a respins cererea de declarare a nulității pentru ambele motive invocate, considerând, pe de o parte, că reclamanta nu a reușit să conteste cu succes validitatea elementelor de probă privind caracterul distinctiv dobândit prin utilizare prezentate de intervenientă în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 40/94 și, pe de altă parte, că, deși reclamanta a demonstrat faptul că a utilizat culorile verde și galben pe diverse mașini agricole anterior datei de depunere a mărcii contestate, nu a demonstrat totuși că acest semn era perceput înainte de această dată de publicul relevant de pe teritoriile vizate ca o indicație a originii comerciale.

- 9 La 2 februarie 2007, reclamanta a formulat recurs prin care a solicitat anularea deciziei diviziei de anulare, întrucât caracterul distinctiv dobândit prin utilizare al mărcii contestate nu a fost evaluat în raport cu toate teritoriile vizate și întrucât divizia de anulare, deși a admis că semnul al cărui titular este reclamanta a fost utilizat pe piață, a concluzionat în mod greșit că semnul nu era perceput de publicul relevant ca o indicație de origine.
- 10 Prin Decizia Camerei a doua de recurs a OAPI din 16 ianuarie 2008 (denumită în continuare „decizia atacată”), recursul a fost respins în totalitate.

Procedura și concluziile părților

- 11 Reclamanta solicită Tribunalului:

- anularea deciziei atacate;
- obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată.

- 12 OAPI și intervenienta solicită Tribunalului:

- respingerea acțiunii în întregime;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

- 13 Prin Decizia din 5 martie 2009, Tribunalul a invitat părțile să prezinte în ședință eventualele lor observații cu privire la anumite documente.

În drept

- 14 În susținerea acțiunii, reclamanta invocă trei motive întemeiate pe încălcarea articolului 7 alineatul (3), a articolului 8 alineatul (4) și, respectiv, a articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94 (devenit articolul 75 din Regulamentul nr. 207/2009).

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 40/94

Argumentele părților

- 15 Reclamanta susține în primul rând că, prin faptul că nu a verificat dacă marca contestată (combinația culorilor verde și galben) a fost utilizată ca marcă, potrivit condițiilor care rezultă din jurisprudență, camera de recurs a săvârșit o eroare de drept. În susținerea acestui argument, reclamanta menționează că elementele de probă nu au fost apreciate global de camera de recurs, care s-a limitat să le examineze în mod individual, fără a le coordona sau a le aprecia în ansamblul lor.

- 16 În al doilea rând, reclamanta susține că probele din dosar nu au fost corect apreciate de camera de recurs, pe de o parte, pentru că documentele prezentate nu priveau întreaga Uniune Europeană sau cel puțin o parte importantă din aceasta și, pe de altă parte, pentru că valoarea probatorie a acestor elemente era redusă pentru motivul că demonstrau doar că respectivele culori erau utilizate împreună cu o marcă verbală sau că proveneau de la parteneri comerciali ai intervenientei, și nu din surse independente reprezentative ale consumatorilor vizați.
- 17 În opinia reclamantei, trebuie aplicat un nivel probatoriu deosebit de ridicat atunci când se examinează dacă marca contestată a dobândit caracter distinctiv prin utilizare, din moment ce culorile nu au un caracter distinctiv intrinsec, întrucât sunt în principal utilizate pe produse în scopuri decorative, iar nu ca indicație de origine. Acest lucru este cu atât mai adevărat cu cât, precum în speță, culorile sunt în principal utilizate împreună cu o altă indicație distinctivă, căreia consumatorii vizați sunt susceptibili să îi acorde mai multă atenție.
- 18 În plus, reclamanta susține că nu s-a verificat de către camera de recurs dacă publicul vizat a perceput efectiv combinația culorilor verde și galben, neînsoțită de vreo altă marcă figurativă sau verbală, ca indicație a originii comerciale a produselor în discuție. Astfel, dosarul administrativ ar conține doar un studiu de piață privind percepția publicului vizat din Germania, în care se realizează o evaluare a caracterului distinctiv al mărcii contestate.
- 19 În al treilea rând, reclamanta consideră, pe de o parte, că datele cu privire la volumul vânzărilor, la cheltuielile de publicitate și la cotele de piață nu se referă la toate teritoriile sau sunt deosebit de reduse pentru unele dintre acestea și, pe de altă parte, că declarațiile diferitelor asociații nu fac referire la utilizarea exclusivă a mărcii contestate de către intervenientă, că acestea sunt ulterioare datei de depunere a cererii de înregistrare a mărcii contestate și că nu au fost făcute în fața unui notar.

- 20 În ședință, reclamanta a mai invocat faptul că reprezentarea grafică a mărcii contestate are o „geometrie variabilă”, în sensul că nu este nici clară, nici precisă, neîndeplinind cerințele stabilite în jurisprudență.
- 21 OAPI și intervenienta solicită respingerea prezentului motiv. În plus, OAPI a arătat în ședință că motivul formulat de reclamantă, întemeiat pe reprezentarea grafică a mărcii contestate, reprezintă un motiv nou și este, prin urmare, inadmisibil.

Aprecierea Tribunalului

— Cu privire la admisibilitatea obiecției invocate în ședință

- 22 Trebuie constatat că obiecția întemeiată pe reprezentarea grafică ambiguă a mărcii contestate are legătură cu aplicarea articolului 4 (devenit articolul 4 din Regulamentul nr. 207/2009) și a articolului 7 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 7 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 207/2009]. Or, în cererea introductivă, reclamanta s-a limitat să critice camera de recurs pentru încălcarea articolului 7 alineatul (3) – care permite derogarea de la articolul 7 alineatul (1) literele (b), (c) și (d) [articolul 7 alineatul (1) literele (c) și (d) devenind articolul 7 alineatul (1) literele (c) și (d) din Regulamentul nr. 207/2009] –, a articolului 8 alineatul (4) și a articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94.
- 23 Rezultă că această obiecție invocată de reclamantă în ședință privind conformitatea mărcii contestate cu exigențele reprezentării grafice nu constituie o dezvoltare a unui motiv invocat în cererea introductivă, ci un motiv nou prezentat în ședință. Prin urmare, acest motiv este inadmisibil în temeiul articolului 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului.

— Cu privire la temeinicia motivului întemeiat pe încălcarea articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 40/94

- 24 Cu titlu preliminar, trebuie amintite principiile stabilite de jurisprudența privind domeniul de aplicare al articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 40/94.
- 25 În ceea ce privește dobândirea unui caracter distinctiv prin utilizare, rezultă din jurisprudență că identificarea de către mediile interesate a produsului sau a serviciului ca provenind de la o întreprindere determinată trebuie să fie efectuată ca urmare a utilizării mărcii în calitate de marcă, așadar datorită naturii și efectului acesteia care o fac capabilă să distingă produsul vizat de produsele altor întreprinderi [a se vedea, prin analogie, Hotărârea Curții din 18 iunie 2002, Philips, C-299/99, Rec., p. I-5475, punctul 64].
- 26 În această privință, expresia „utilizarea mărcii în calitate de marcă” trebuie să fie înțeleasă ca referindu-se doar la o utilizare a mărcii în scopul identificării de către mediile interesate a produsului sau a serviciului ca provenind de la o întreprindere determinată (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Curții din 7 iulie 2005, Nestlé, C-353/03, Rec., p. I-6135, punctul 29).
- 27 Pe de altă parte, dobândirea caracterului distinctiv de o marcă poate rezulta din utilizarea sa în combinație cu o altă marcă înregistrată sau ca parte din aceasta (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 17 iulie 2008, L & D/OAPI și Sămann, C-488/06 P, Rep., p. I-5725, punctul 49 și jurisprudența citată).
- 28 Trebuie de asemenea amintit că articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 40/94 nu face distincție în funcție de natura semnelor în cauză. Prin urmare, culorile sau combinațiile de culori pot, în sine, să dobândească un caracter distinctiv prin utilizare, în temeiul articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 40/94, pentru produsele sau

pentru serviciile pentru care se solicită înregistrarea (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 21 octombrie 2004 KWS Saat/OAPI, C-447/02 P, Rec., p. I-10107, punctele 78 și 79 și jurisprudența citată.).

29 Caracterul distinctiv al unui semn, inclusiv cel dobândit prin utilizarea acestuia, trebuie apreciat, pe de o parte, în raport cu produsele sau cu serviciile pentru care se solicită înregistrarea mărcii și, pe de altă parte, în raport cu percepția prezumată a unui consumator mediu al produselor sau al serviciilor în cauză, normal informat și suficient de atent și de avizat (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Philips, citată anterior, punctele 59 și 63).

30 În acest context, autoritatea competentă trebuie să aprecieze în mod global probele care pot demonstra că semnul solicitat a dobândit capacitatea de a identifica produsele sau serviciile vizate ca provenind de la o întreprindere determinată (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Curții din 4 mai 1999, Windsurfing Chiemsee, C-108/97 și C-109/97, Rec., p. I-2779, punctul 49).

31 În plus, potrivit unei jurisprudențe constante, pentru a aprecia dobândirea de o marcă a unui caracter distinctiv în urma utilizării sale, pot fi luate în considerare în special cota de piață deținută de marcă, intensitatea, întinderea geografică și durata utilizării acestei mărci, importanța investițiilor efectuate de întreprindere pentru a o promova, proporția mediilor interesate care, datorită mărcii, identifică produsul ca provenind de la o întreprindere determinată, precum și declarațiile camerelor de comerț și industrie sau ale altor asociații profesionale (a se vedea, prin analogie, Hotărârile Windsurfing Chiemsee, citată anterior, punctul 51, Philips, citată anterior, punctul 60, și Nestlé, citată anterior, punctul 31).

32 Prezentul motiv trebuie analizat tocmai în lumina considerațiilor precedente.

- 33 În ceea ce privește susținerea potrivit căreia camera de recurs ar fi neglijat efectuarea unei aprecieri globale a probelor și s-ar fi limitat să le examineze în mod individual, fără să le ia în considerare în ansamblu, trebuie constatat că din decizia atacată rezultă că, deși camera de recurs a examinat fiecare element de probă, aceasta a apreciat de asemenea că toate elementele de probă prezentate de intervenientă erau „coerente și se corobor[au]” (punctul 33 din decizia atacată).
- 34 Din cuprinsul punctelor 32, 36-38 și 41 din decizia atacată rezultă de asemenea că această concluzie a camerei de recurs referitoare la dobândirea unui caracter distinctiv se întemeiază, pe de o parte, pe luarea în considerare a unui ansamblu de elemente care dovedesc utilizarea îndelungată și intensivă a mărcii contestate și, pe de altă parte, pe faptul că această utilizare a permis publicului vizat să identifice originea comercială a produselor pe care era aplicat semnul respectiv.
- 35 În ceea ce privește obiecția potrivit căreia camera de recurs a săvârșit o eroare prin faptul că nu a verificat dacă marca contestată a fost utilizată în calitate de marcă, trebuie amintit că este adevărat că utilizarea unui semn, în special utilizarea unei combinații de două culori nu constituie în mod obligatoriu o utilizare în calitate de marcă (a se vedea punctele 25 și 26 de mai sus).
- 36 Cu toate acestea, în speță, în cadrul aprecierii privind temeinicia înregistrării mărcii contestate, camera de recurs a avut în vedere, la punctele 32 și 38 din decizia atacată, în special declarațiile asociațiilor profesionale potrivit cărora combinația culorilor verde și galben face trimitere la mașinile agricole produse de intervenientă și împrejurarea că intervenienta a utilizat în mod coerent, în Uniunea Europeană, aceeași combinație de culori pe mașinile sale pentru o perioadă considerabilă anterioară anului 1996.
- 37 Aceste două elemente sunt suficiente pentru a concluziona că utilizarea combinației culorilor verde și galben nu a fost pur stilistică, ci a permis publicului vizat să identifice originea comercială a produselor pe care era aplicată combinația de culori menționată. Prin urmare, obiecția reclamantei potrivit căreia camera de recurs a încălcat articolul 7

alineatul (3) din Regulamentul nr. 40/94 prin faptul că nu a verificat dacă respectiva combinație a culorilor verde și galben a fost utilizată în calitate de marcă nu poate fi primită.

38 În ceea ce privește obiecția potrivit căreia probele care figurează în dosarul care s-a aflat pe rolul camerei de recurs nu se refereau la toate statele membre ale Uniunii Europene la 1 aprilie 1996, trebuie făcute următoarele remarci.

39 Mai întâi, este necesar să se sublinieze că, deși trebuie să se demonstreze că marca contestată a dobândit caracter distinctiv în întreaga Comunitate (a se vedea în acest sens Hotărârea Curtii din 22 iunie 2006, *Storck/OAPI, C-25/05 P, Rec.*, p. I-5719, punctul 83), nu se impune în niciun mod ca pentru fiecare stat membru să fie prezentate aceleași tipuri de elemente de probă.

40 Faptul că dosarul nu conținea, cu excepția Germaniei, vreun sondaj de opinie prin care să se facă o evaluare a percepției publicului relevant în Uniunea Europeană asupra mărcii contestate nu poate determina anularea deciziei atacate.

41 Lipsa unui sondaj de opinie nu exclude posibilitatea de a se demonstra că un semn a dobândit caracter distinctiv prin utilizare, întrucât această dovadă se poate face prin alte elemente de probă (a se vedea punctul 31 de mai sus). Astfel, din Hotărârea *Windsurfing Chiemsee*, citată anterior (punctele 49-53), rezultă că realizarea unui sondaj de opinie nu reprezintă o necesitate absolută pentru a concluziona că un semn a dobândit caracter distinctiv prin utilizare.

42 În ceea ce privește datele cifrice, trebuie constatat că singurele date care nu figurează în dosarul care s-a aflat pe rolul camerei de recurs sunt cifrele de afaceri realizate în Finlanda și în Irlanda. Totuși, intervenienta a prezentat la OAPI pentru aceste două state membre, dar și pentru celelalte state membre ale Uniunii Europene la 1 aprilie

1996, detalii cu privire la cotele sale de piață și la volumul vânzărilor sale în perioada 1970-1996, precum și cu privire la cele ale concurenților săi.

- 43 În ceea ce privește susținerea potrivit căreia cotele de piață deținute de intervenientă ar fi fost prea scăzute pentru a fi de natură să dovedească o difuzare largă și durabilă pe piață, trebuie subliniat că produsele în cauză constituie bunuri de producție cu un preț ridicat și a căror achiziționare este precedată de un proces în cursul căruia consumatorul se informează atent cu privire la gama de oferte, comparând și examinând diferitele modele concurente.
- 44 Pe o astfel de piață, nu este necesar ca o marcă să atingă o cotă de piață semnificativă pentru a se putea concluziona că aceasta este păstrată în memorie de consumatorii relevanți. Este suficient în acest sens să se demonstreze că marca contestată a avut o prezență solidă și îndelungată pe piață.
- 45 În speță, rezultă din dosarul care s-a aflat pe rolul camerei de recurs, pe de o parte, că intervenienta a utilizat în mod coerent, în Uniunea Europeană, aceeași combinație de culori pe mașinile sale agricole pentru o perioadă considerabilă anterioară anului 1996 și, pe de altă parte, că, în țările în care reclamanta apreciază cota de piață a intervenientei ca fiind deosebit de scăzută, prezența intervenientei este anterioară datei cererii de înregistrare cu cel puțin 30 de ani, deoarece această prezență începe în Austria în 1966, în Finlanda în 1939, în Grecia în 1949 și în Italia în 1953 (punctele 5 și 38 din decizia atacată). Reclamanta nu a contestat această situație de fapt.
- 46 Rezultă din considerațiile precedente că, deși este adevărat că marca contestată a fost utilizată și promovată în combinație cu marca verbală John Deere și că toate cheltuielile pentru publicitate ale intervenientei în Uniunea Europeană au fost prezentate în bloc, iar nu individual pentru fiecare țară, reclamanta pretinde în mod greșit că nu s-a dovedit corespunzător cerințelor legale faptul că intervenienta a utilizat, în calitate de marcă, combinația culorilor verde și galben pe produsele sale și că difuzarea produselor a fost largă și durabilă în toate statele membre ale Uniunii Europene la 1 aprilie 1996.

47 Prin urmare, trebuie examinat dacă această utilizare și această difuzare au fost suficiente pentru a permite publicului relevant să identifice, prin intermediul mărcii contestate, originea comercială a produselor vizate.

48 În această privință, reclamanta contestă relevanța și valoarea probatorie a declarațiilor diverselor asociații luate în considerare de camera de recurs. Aceasta critică faptul că respectivele declarații nu au fost făcute în mod spontan, că intervenienta a dictat sau cel puțin a coordonat conținutul acestora, că ele nu făceau referire la utilizarea exclusivă a mărcii contestată de intervenientă, că au fost formulate ulterior perioadei de referință și nu au fost făcute în fața unui notar și că entitățile care au făcut declarațiile nu erau nici reprezentative pentru publicul relevant, nici independente, întrucât erau în cea mai mare parte a cazurilor parteneri comerciali ai intervenientei.

49 În ceea ce privește data declarațiilor, trebuie menționat că semnarea lor în anul 2000 nu înseamnă că sunt lipsite de valoare probatorie pentru aprecierea dobândirii unui caracter distinctiv prin utilizare la data de depunere a cererii de înregistrare a mărcii contestate (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 17 aprilie 2008, Ferrero Deutschland/OAPI și Cornu, C-108/07 P, nepublicată în Repertoriu, punctul 53). Pe de altă parte, articolul 51 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 52 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009] interzice anularea înregistrării mărcii contestate dacă se demonstrează că aceasta a dobândit caracter distinctiv anterior datei cererii de declarare a nulității, în speță 5 ianuarie 2004. Prin urmare, obiecția reclamantei potrivit căreia declarațiile prezentate nu sunt pertinente întrucât nu vizează în mod necesar perioada anterioară datei de 1 aprilie 1996 este, în orice caz, inoperantă.

50 În ceea ce privește lipsa de spontaneitate a asociațiilor și rolul intervenientei în elaborarea declarațiilor prezentate, trebuie subliniat că formularea respectivelor declarații la cererea intervenientei și eventuala sa acțiune de coordonare a elaborării acestora nu invalidează, în sine, conținutul și valoarea lor probatorie.

- 51 În lipsa unei dovezi contrare, trebuie astfel prezumat că fiecare asociație și-a semnat declarația de bunăvoie și și-a asumat conținutul ei. În plus, nu se poate nega valoarea probatorie a unei declarații pentru motivul că nu a fost făcută în fața unui notar [Hotărârea Tribunalului din 10 septembrie 2008, Boston Scientific/OAPI – Terumo (CAPIO), T-325/06, punctul 41].
- 52 Pe de altă parte, trebuie remarcat că susținerea reclamantei potrivit căreia declarațiile care provin de la distribuitorii de mașini agricole și de la asociațiile de producători de mașini agricole nu sunt credibile nu poate fi reținută.
- 53 Mai întâi, nu rezultă deloc din jurisprudență că pot fi luate în considerare numai declarațiile făcute de asociațiile care reprezintă consumatorii. Dimpotrivă, formularea utilizată în această privință de Curte, și anume „declarațiile camerelor de comerț și industrie sau ale altor asociații profesionale” (Hotărârea Windsurfing Chiemsee, citată anterior, punctul 51), include și declarațiile care provin de la asociații de producători și/sau de distribuitori.
- 54 Prin urmare, important în speță este doar să se stabilească dacă diversele asociații care au formulat declarații pot fi considerate independente, în sensul că au putut formula declarațiile ignorând interesul specific al intervenientei.
- 55 În ceea ce privește asociațiile de agricultori și asociațiile de producători de mașini agricole, al căror obiectiv esențial este protecția și promovarea intereselor sectorului pe care îl reprezintă și îl organizează, trebuie constatat că reclamanta nu a invocat niciun indiciu care să demonstreze atitudinea lor părtinitoare sau interesul lor ca intervenienta să obțină înregistrarea unei mărci la care nu ar avea dreptul. Prin urmare, este corect faptul că declarațiile acestor asociații au fost luate în considerare de camera de recurs.

56 În ceea ce privește independența entităților care au acționat în calitate de distribuitori ai intervenientei în Finlanda și în Italia, este suficient să se constate că declarațiile lor se coroborează cu cele ale asociației de producători de mașini agricole din Italia și cu cele ale asociației care reprezintă agricultorii din Finlanda. Or, astfel cum s-a constatat la punctul 55 de mai sus, reclamanta nu a invocat niciun element susceptibil să conteste valoarea probatorie a declarațiilor formulate de aceste două asociații. Rezultă că luarea în considerare de către camera de recurs a declarațiilor distribuitorilor finlandezi și italieni nu poate determina anularea deciziei atacate.

57 În ceea ce privește argumentul potrivit căruia declarațiile nu ar face dovada unei „utilizări exclusive” a mărcii contestate de către intervenientă, trebuie observat că ceea ce este relevant este asocierea pe care o face publicul între marcă și o origine comercială, și nu utilizarea exclusivă a mărcii.

58 În speță, cu excepția declarațiilor privind Irlanda și Danemarca, în declarațiile diverselor asociații se menționează faptul că respectiva combinație a culorilor verde și galben, utilizată în legătură cu mașinile agricole, este asociată, în sectorul vizat, cu intervenienta. Sondajul de opinie din Germania susține această afirmație.

59 În ceea ce privește Irlanda și Danemarca, declarațiile prezentate indică faptul că acea combinație a culorilor sus-menționată este asociată cu produse ale mai multor producători, și nu doar cu cele ale intervenientei. Totuși, acest aspect nu ar putea determina anularea deciziei atacate.

60 În primul rând, trebuie menționat că aprecierea dobândirii caracterului distinctiv al mărcii contestate a fost realizată de camera de recurs pe baza unei serii de indicii, în special declarațiile diverselor asociații și sondajul de opinie realizat în Germania, precum și faptul că produsele intervenientei au fost puternic prezente pe toate piețele relevante pentru o perioadă semnificativă și că intervenienta a utilizat în mod intensiv și îndelungat combinația culorilor verde și galben ca marcă aplicată pe respectivele produse.

- 61 În al doilea rând, trebuie subliniat că din cuprinsul punctului 5 din decizia atacată rezultă că intervenienta este prezentă pe piața daneză din 1947 și pe piața irlandeză din 1951. În plus, din dosarul care s-a aflat pe rolul camerei de recurs rezultă că intervenienta a avut o prezență puternică pe aceste două piețe din 1970 și comparabilă cu prezența sa în mai multe state membre la acea dată.
- 62 Prin urmare, nu se poate reproșa camerei de recurs faptul că a concluzionat în sensul că s-a dovedit corespunzător cerințelor legale că marca contestată dobândise caracter distinctiv în sensul articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 40/94 la 1 aprilie 1996, data de depunere a cererii de înregistrare a mărcii contestate.
- 63 Rezultă din toate considerațiile precedente că primul motiv formulat de reclamantă nu poate fi admis.

Cu privire la al doilea și la al treilea motiv, întemeiate pe încălcarea articolului 8 alineatul (4) și, respectiv, a articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94

Argumentele părților

- 64 În cadrul celui de al doilea și al celui de al treilea motiv, reclamanta susține, în esență, că pentru marca sa italiană neînregistrată, care acoperă culorile verde și galben, s-au aplicat în decizia atacată criterii mai stricte decât cele aplicate la examinarea cererii de înregistrare a mărcii contestate, deși condițiile de dobândire a drepturilor asupra mărcii sunt, pe fond, aceleași în cele două cazuri. Prin urmare, camera de recurs ar fi încălcat nu doar articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94, ci și articolul 73 din același regulament, întrucât raționamentul său ar fi insuficient și contradictoriu.

65 OAPI și intervenienta solicită respingerea acestor motive.

Aprecierea Tribunalului

66 În ceea ce privește motivul întemeiat pe încălcarea articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94, trebuie constatat că acesta este neîntemeiat.

67 Astfel, rezultă din jurisprudență că motivarea impusă la articolul 73 din Regulamentul nr. 40/94 trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției care a emis actul. Această obligație are un dublu obiectiv: pe de o parte, să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate pentru a-și apăra drepturile și, pe de altă parte, să permită instanței comunitare să își exercite controlul asupra legalității deciziei [a se vedea Hotărârea Tribunalului din 21 noiembrie 2007, *Wesergold Getränkeindustrie/OAPI – Lidl Stiftung (VITAL FIT)*, T-111/06, punctul 62 și jurisprudența citată].

68 Trebuie de asemenea amintit că o contradicție în motivarea unei decizii constituie o încălcare a obligației ce decurge din articolul 73 din Regulamentul nr. 40/94, de natură să afecteze validitatea actului în cauză dacă se stabilește că, din cauza acestei contradicții, destinatarul actului nu este în măsură să ia cunoștință, în tot sau în parte, de motivele reale ale deciziei și că, drept urmare, dispozitivul actului este, în tot sau în parte, lipsit de orice temei juridic (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 24 ianuarie 1995, *Tremblay și alții/Comisia*, T-5/93, Rec., p. II-185, punctul 42).

69 În speță, reclamanta nu pretinde că nu a fost în măsură să ia cunoștință de motivele pentru care camera de recurs a adoptat decizia atacată. Reclamanta invocă mai curând că modul în care camera de recurs a apreciat elemente de probă comparabile este diferit și că, în consecință, a tras concluzii divergente cu privire la elemente similare. Cu toate

acestea, o astfel de abordare, presupunând că este dovedită, nu poate constitui o încălcare a articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94, ci doar a articolului 8 alineatul (4) din același regulament.

- 70 În ceea ce privește eventuala încălcare a articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94, reclamanta pretinde că respectiva cameră de recurs a concluzionat că nu a dobândit un drept *de facto* asupra mărcii pe piața italiană, deși culorile semnului său erau identice cu cele ale mărcii contestate, dovezile aduse aveau aceeași valoare sau chiar o valoare mai mare, iar condițiile de dobândire a unei semnificații secundare erau aceleași.
- 71 În acest context, trebuie remarcat că sarcina probei care incumbă reclamantei în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 corespunde celei care incumbă intervenientei în temeiul articolului 7 alineatul (3) din același regulament.
- 72 Cu toate acestea, se impune constatarea faptului că, în speță, din faptele necontestate rezultă că elementele prezentate de reclamantă la camera de recurs aveau, în ansamblul lor, o valoare probatorie mai redusă decât cele prezentate de intervenientă.
- 73 În primul rând, este necontestat de către părți că reclamanta a încetat, cel puțin între 1973 și 1982, să utilizeze combinația culorilor verde și galben pe produsele sale în Italia. Deși a fost posibil pentru reclamantă să dobândească prin utilizare, între 1983 și 1996, un drept neînregistrat asupra semnului, totuși nu a făcut acest lucru. Din constatările de la punctele 45 și 46 din decizia atacată rezultă de asemenea că reclamanta nu contestă faptul că nu a utilizat în mod coerent și uniform combinația culorilor verde și galben. Dimpotrivă, aceasta a utilizat mai multe nuanțe de verde și de galben, precum și o combinație a culorilor verde și alb.
- 74 Rezultă că suspendarea utilizării combinației culorilor verde și galben ca marcă, precum și utilizarea variabilă a acestor culori au fost aspecte de natură să împiedice publicul să asocieze în mod sistematic reclamanta cu această combinație de culori.

75 În al doilea rând, camera de recurs a apreciat în mod corect valoarea probatorie a declarațiilor date de foști salariați ai reclamantei drept îndoielnică. Astfel cum rezultă din cuprinsul punctelor 46 și 54 din decizia atacată, respectivele declarații nu au fost susținute de niciun alt element de probă care figurează în dosar și au fost chiar parțial contrazise.

76 În al treilea rând, nu se poate reproșa camerei de recurs faptul că a concluzionat că studiul de piață prezentat de reclamantă nu era persuasiv. În această privință, trebuie subliniat că în mod corect camera de recurs a arătat, la punctele 57 și 58 din decizia atacată, că participanții la acest studiu, spre deosebire de cel realizat de intervenientă, nu au fost interogați cu privire la motivul pentru care dădeau un răspuns anume și că nu li s-a prezentat o imagine diferită, cu o culoare diferită, pentru a se garanta că aceștia nu recunoșteau imaginea datorită altor criterii decât culoarea. Aceste aspecte nu sunt contestate de reclamantă. Prin urmare, nu se poate demonstra dacă, potrivit anchetei reclamantei, participanții au recunoscut produsele reclamantei numai datorită culorilor acestora, iar nu datorită formei sau altor elemente ale produselor.

77 Trebuie de asemenea constatat că în mod întemeiat camera de recurs a concluzionat că valoarea probatorie a anchetei reclamantei era sensibil mai redusă decât cea a anchetei intervenientei, din moment ce persoanele interogate în cadrul anchetei reclamantei au fost solicitate să reconstituie din memorie percepția lor asupra mărcilor acum zece ani.

78 Rezultă din considerațiile care precedă că al doilea și al treilea motiv trebuie respinse.

79 Prin urmare, acțiunea este respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

80 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor OAPI și ale intervenientei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a opta)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă BCS SpA la plata cheltuielilor de judecată.

Martins Ribeiro

Wahl

Dittrich

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 28 octombrie 2009.

Semnături